

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

PACIENTŲ POŽIŪRIS Į VAISTININKO SUTEIKTĄ KONSULTACIJĄ APIE NUOTAIKOS SUTRIKIMUS (NS)

Darbo autorė. Morta ŽŪKAITĖ, V kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Jūratė PEČELIŪNIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Farmacijos ir farmakologijos centras, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų ir šeimos medicinos klinika.

Įvadas. Vienas iš dažniausiai šiandieninėje visuomenėje pasitaikančių nuotai-
kos sutrikimų yra depresija. Lietuvoje depresijos ir susijusių sutrikimų paplitimas yra
aukštas. Nepaisant vis didėjančio depresijos paplitimo, ši liga ir toliau dažnai lieka
neatpažįstama nei pacientų, nei sveikatos priežiūros specialistų. Vaistininkai, būdami
neatsiejami sveikatos priežiūros komandos nariai, gali atpažinti simptomus, susijusius
su psichikos sutrikimais. Tačiau labai svarbu įvertinti, koks yra pačių pacientų požiūris
į vaistininką, kai kalbama apie su NS susijusiomis problemomis.

Darbo tikslas. Įvertinti pacientų, besilankančių visuomenės vaistinėje (PVV)
rutininio vizito metu (RVM), požiūrį į vaistininko suteiktą konsultaciją apie NS.

Darbo metodika. Gautas Lietuvos bioetikos komiteto (LBEK) leidimas Nr. L–23–8
(2023 m. rugsėjo 19 d.). Buvo atliekamas skerspjūvio tipo tyrimas. Įtraukimo į tyrimą
kriterijai – ≥ 18 metų, suprantantys tyrimo esmę bei sutinkantys dalyvauti tyrime.
Išbraukimo kriterijai – < 18 metų, nesuprantantys tyrimo esmės ar nesutinkantys da-
lyvauti tyrime, arba turintys kritinių sveikatos būklių, reikalaujančių neatidėliotinos
medicininės pagalbos. Tyrime sutikusiems dalyvauti pacientams buvo pateikiama
anoniminė apklausa, kurią tiriamasis turėjo užpildyti iš karto, dalyvaujant tyrėjui. Ano-
niminė apklausa buvo sudaryta iš sociodemografinių pacientų duomenų ir klausimų,
sudarytų šiam tyrimui, kuriais buvo siekiama įvertinti pacientų požiūrį į vaistininko
suteiktą konsultaciją apie NS. Pacientai vertino, kaip stipriai sutinka arba nesutinka su
pateiktais Likert'o skalės tipo teiginiais apie vaistininko suteiktą konsultaciją apie NS.

Rezultatai. Iš 336 tyrime dalyvavusių pacientų, šiek tiek daugiau nei pusė
tiriamųjų buvo moterys – 175 (52,1 proc.), likusieji buvo vyrai – 161 (47,9 proc.). Jau-
niausias tyrime dalyvavęs pacientas buvo 18 metų, o vyriausias – 84 metų (amžiaus
vidurkis $45,93 \pm 16,458$). Pacientai teiginį „Vaistininkas yra tik pardavėjas“ vertino
labiau neigiamai $2,05 \pm 1,078$. Pacientai sutiko su teiginiu, jog vaistininkas visuomet
paaiškina, kaip vartoti vaistus $4,23 \pm 0,731$. Taip pat, pacientai teigė, jog gali pasitikėti
vaistininku, kad pateikta informacija apie jų sveikatos problemas išlieka konfidenciali
 $4,00 \pm 0,893$. Duomenys rodo, kad pacientai vaistininko turimas žinias apie NS vertino
nei teigiamai, nei neigiamai $3,37 \pm 0,837$. Taip pat, nei teigiamai, nei neigiamai vertino
vaistininkų gebėjimą atpažinti pacientus galimai turinčius NS $3,25 \pm 0,818$. Duomenys
rodo, jog pacientams nei patinka, nei nepatinka, kai vaistininkas domisi jų nuotai-
kos sutrikimais.

būkle $3,36 \pm 1,057$. Pacientų požiūris į vaistinėną lyginant su gydytoju, kai kalbama apie depresišką savijautą, buvo nei teigiamas, nei neigiamas. Prasčiausiai pacientai vertino teiginį „Lyginant su gydytoju, kalbėtis apie depresišką savijautą yra patikimiau su vaistinėnu“, $2,57 \pm 1,020$. Tačiau respondentai labiau nesutiko, kad pacientai, turintys nuotaikos sutrikimų, patiria stigmą (netoleranciją, nelygybę, diskriminaciją) iš vaistinėnų $2,33 \pm 0,942$ ir manė, jog vaistinėnai ir gydytojai turėtų bendradarbiauti dėl NS turinčių pacientų $3,87 \pm 0,923$. Vertinant pacientų požiūrį apie vaistinėno suteiktą konsultaciją apie NS, statistiškai reikšmingų skirtumų tarp lyčių ir amžiaus nebuvo nustatyta.

Išvados. Pacientų, besilankančių visuomenės vaistinėje RVM, požiūris į vaistinėną vertinamas vidutiniškai, geriausiai yra vertinamas vaistinėno gebėjimas paaiškinti, kaip yra vartojami vaistai, blogiausiai yra vertinamas pasitikėjimas vaistinėnu, lyginant su gydytoju, kai kalbama apie depresišką savijautą. Daugiau tyrimų yra reikalinga šioje srityje, norint geriau įvertinti pacientų požiūrį į vaistinėno teikiamą konsultaciją apie NS.

Raktažodžiai. Nuotaikos sutrikimai; vaistinėnas; pacientas; požiūris.